

VVKSM
scouting

Veilig gedropt

handleiding bij een dropping

colofon

Redactie:
An Verheyen, Peter De Moor, Gie Van
den Eeckhaut, Jan Van Reusel

Herwerking 2003:
Chris Cuyt, Daniel Peeters

Foto's:
Cover: Stephanie Van Mol
Blz 10: Jonas Goossenaerts

© 1992 – 1996 - 2003

vu Rudy Verhoeven

VVKSM vzw
Lange Kievitstraat 74
2018 Antwerpen

Tel 03 231 16 20
fax 03 232 63 92
info@vvksm.be
www.vvksm.be

inhoud

Veilig gedropt.....	3
Advies van VVKSM.....	5
PLAATS en TIJDSTIP	5
Wie droppen we?.....	6
Goed om te voorzien	7
Ter zake.....	9
De regels	9
Certificaat • Veilig gedropt	11
Verkeersveiligheid	9
Verzekering	10
En tot slot	10

Veilig gedropt

“Dropping”. Het woord alleen al smaakt naar avontuur. We beleven onze spannendste en meest intense scouts- & gidsenmomenten vaak ergens onderweg; in het holst van de nacht, in the middle of nowhere, in vreemd gebied, langs onbekende wegen.

En toch. Toch is deze activiteit niet vrij van gevaar. Voor te veel jonge mensen werd een dropping een ware nachtmerrie. Voor te veel scouts en gidsen liep een romantische nachtwandeling uit op een mistig ongeval. Sommigen verloren er het leven bij. En dat is ontoelaatbaar. Geen enkel scouts- of gidsenspel is deze prijs waard.

Neen: we willen je de droppings niet afpakken. We willen je wel helpen om deze activiteit zo veilig mogelijk te organiseren.

Het verkeer in Vlaanderen blijft jammer genoeg onveilig terrein voor wandelende jongeren. We moeten daarmee rekening houden.

Als jeugdbeweging blijven we aandringen tot betere voorzieningen vanuit de overheid.

Tegelijk willen we ook onze eigen takleiding goed begeleiden.

Met dit document bieden we je een handleiding om droppings beter te omkaderen en risico's te beperken.

Je vindt hier een aantal richtlijnen voor nachtdroppings. Elke verstandige lezer leest tussen de lijnen zelf wel de nodige lessen voor andere soorten tochten ...

Onder “dropping” verstaan we het achterlaten van mensen op een onbekende plaats met als opdracht op eigen houtje de weg te vinden.

We spreken hierin niet van *gebod* of *verbod*. Dat is niet onze taal. We doen wel beroep op jouw verantwoordelijkheid om deze richtlijnen ernstig te overwegen.

De middenkatern is opgevat als een certificaat; een soort checklist voor eigen gebruik om af te punten in hoeverre je onze instructies opvolgt. Je kan dit gebruiken als een kwaliteitslabel naar je leden, ouders en groepsleiding toe om hun vertrouwen te krijgen voor jouw activiteit.

Dit document kwam tot stand vanuit een grote bekommernis.

We twijfelen er niet aan dat je deze bezorgdheid deelt.

Namens de nationale leiding,

Rudy Verhoeven
verbondscommissaris

Advies van VVKSM

PLAATS en TIJDSTIP

Het maakt een heel verschil uit of je 's nachts op stap bent in het Meerdaalwoud, de Kalmthoutse heide of langs de baan Antwerpen-Turnhout. Niet alleen vanuit een esthetisch standpunt, maar ook vanuit het standpunt van verkeersveiligheid. Verharde wegen geven meer uitnodiging tot hoge snelheid.

En er zijn momenten waarop het veiliger is dan op andere. Wanneer dat is, is niet éénduidig. Wanneer er weinig verkeer is, volgt daar niet noodzakelijk uit voort dat dan minder ongevallen gebeuren. Wanneer we tijdens de week of tijdens de weekendnachten op stap gaan, maakt wel een groot verschil uit. Hier willen we een richtlijn stellen.

Richtlijn: Tijdens de nachten (vanaf 22 u) van vrijdag op zaterdag en van zaterdag op zondag zijn droppings langs de verharde openbare weg volstrekt af te raden.

We adviseren om nachtdroppings te organiseren in vakantieperiodes of tijdens de week op kamp.

De cijfers van het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid tonen aan dat het percentage verkeersdoden tijdens het weekend 43% bedraagt. Vooral de vrijdag- en zaterdagnachten (van 22u- 06u) eisen hun tol: 16% van alle verkeersdoden vallen tijdens deze korte tijdsspanne met toch beperkte verkeersintensiteit. Dat wetende samen met het feit dat de laatste jaren verschillende scouts en gidsen juist tijdens die nachten de dood vonden, kunnen we tot geen andere richtlijn besluiten.

De verschillen in ernst van de verkeersongelukken komen ook tot uiting in de onderverdeling binnen en buiten de bebouwde kom. In de bebouwde kom vielen 50,7% van de letselongevallen en 'slechts' 27,3% van de verkeersdoden. Buiten de bebouwde kom worden 39,7% van de letselongevallen en 56,9% van de verkeersdoden geteld.

Wie droppen we?

Jongverkenneren en jonggidsen zonder begeleiding op stap zenden gaat gepaard met een groot risico. Ze zijn minder ervaren als het gaat over het tochttechnische aspect, zeker bij nacht. De kans dat ze meer risico 's nemen is groter en ze zijn minder zelfstandig in het oplossen van noodsituaties.

Richtlijn . We raden aan om jonggidsen en jongverkenneren nooit zonder begeleiding op nachtdropping te sturen en dus nachtdroppingen te reserveren voor gidsen, verkenneren, jins en leiding.

Zo blijft de nachtdropping ook iets spannend voor jonggivers om naar uit te kijken tot ze bij de givers zijn.

Goed om te voorzien

1. lichtgevend en reflecterend materiaal.

Hierdoor kunnen de autobestuurders je beter zien. 's Nachts is zichtbaarheid een noodzaak. Een gewone reflecterende armband of repel is al voldoende en hindert je niet. Een handvol zaklampen met rode en witte lichten en iemand per groepje met reflecterende vest zijn echter geen overbodige luxe.

Je kan het vaak gratis ontlenen via je gemeente of aankopen in de Scoutsshop.

2. een redelijk aantal kilometers.

Dan kunnen ook je gidsen en verkenners die niet zo stoer zijn een leuke tocht beleven. Lange tochten doe je beter overdag. Bij oververmoeidheid vermindert de concentratie en dus ook de veiligheid.

3. kennis van de af te leggen weg.

Het is gezellig om nog eens samen met je leidingsploeg op tocht te gaan vooraf. Hierdoor ken je de gevaarlijke plekken en kan je je leden hiervan op de hoogte brengen, of zo'n plek vermijden. Verken dus vooraf zelf het parcours.

We vragen om oog te hebben voor het gebied dat je betreedt:

- ➡ respecteer eigendommen
- ➡ jachtgebied betreed je niet
- ➡ ook moeras is te mijden
- ➡ opletten bij rivieren: diepte, stroming, vervuiling?

Een stafkaart met de uitgestippelde weg komt goed van pas als je mensen moet gaan zoeken.

4. controleposten.

Dropping is een leuke manier om 's nachts op tocht te gaan en dingen te ervaren die je overdag niet doet. Je kan dit spel boeiender maken door controleposten in te voeren of opdrachten te formuleren. Door regelmatige en onverwachte controleposten hou je ook overzicht op het verloop van de dropping (is iedereen mee, zitten ze juist). Bij de opdrachten kan je ook het terrein afbakenen door te melden bij welke punten men te ver is gegaan of afdwaalt (vb. dorp, autoweg, kanaal).

5. een mededeling: verboden te liften.

Liften houdt altijd behoorlijk wat risico 's in, zeker 's nachts als men je bijna niet ziet staan op de weg. Bovendien ben je nooit vooraf op de hoogte van het rijgedrag van de autobestuurder!

Ter zake

Je bent halfweg “Veilig Gedropt”. Met een aantal belangrijke adviezen om veilig op pad te gaan heb je dus al kennis gemaakt. En dat is goed om weten want enkele van deze richtlijnen gelden vanaf 1 januari 1995 binnen VVKSM als regel.

Vanuit de nationale leiding stellen we voortaan vier regels voorop als scouts en gidsen op verkenning gaan. De veiligheid van onze leden is immers één van onze grootste bekommernissen. Belangrijk genoeg dus voor een verplichte norm ter zake.

De regels

1. Alle leden en leiding dragen op tocht steeds reflecterend materiaal wanneer de omstandigheden dat vragen:

- ➔ in het donker
- ➔ bij mist
- ➔ bij de combinatie van schemer en regen

De leiding is verplicht op het gebruik hiervan toe te zien.

2. Droppings zijn verboden tijdens de weekendnachten langs verharde openbare wegen (rood op de stafkaart). Hierop zijn lichte uitzonderingen mogelijk als aan volgende voorwaarden wordt voldaan:

- ➔ verharde wegen worden enkel gekruist waar nodig en als daar controle is voorzien
- ➔ verharde wegen kunnen over korte afstand (enkele honderden meters) gebruikt worden uitsluitend om de verbinding te maken tussen twee onverharde wegen en als op die plaatsen controle is voorzien
- ➔ de verharde wegen die gebruikt worden, liggen in de stad of in een goed verlichte dorpskern

3. Avond- en nachtdroppings zijn altijd verboden voor jonggidsen, jongverkenners en leden van jongere takken.

Reserveer deze activiteit voor gidsen, verkenners en jins - enkel als je hen werkelijk in staat acht om zich veilig te gedragen - en voor leiding.

4. De brochure “STRAATMANIEREN” bevat noodzakelijke informatie voor scouts en gidsen die op weg gaan. Ze is verkrijgbaar via de Scoutsshop aan 0,75 Euro. Leiding moet deze informatie kennen.

Certificaat • Veilig gedropt

naam van de groep:

datum dropping:

streek waarin de dropping plaatsheeft:

- Deze dropping heeft niet plaats tijdens de nachten van vrijdag op zaterdag en van zaterdag op zondag.
- Deze nachtdropping verloopt niet langs verharde openbare weg.
- De deelnemers aan deze dropping zijn gidsen, verkenners, jin of leiding.
- Lichtgevend of reflecterend materiaal wordt voorzien.
- We blijven redelijk wat betreft tijdsduur en aantal kilometers.
- We hebben de af te leggen weg zelf vooraf verkend.
- Onderweg zijn controleposten voorzien.
- Aan de deelnemers wordt gemeld dat het verboden is om te liften.
- Een contactmogelijkheid in nood wordt voorzien.
- We voorzien groepjes van minimum twee personen en vragen om samen te blijven.
- Afwisselend wordt een verantwoordelijke per groepje aangeduid die let op het verkeer en signaleert met een zaklamp.
- De groepjes zijn niet te omvangrijk.

- Beperkte EHBO is mee op tocht.
- Ongevalformulieren hebben we bij ons.
- Adressen van nabijgelegen hulpdiensten zijn ons bekend.
- De deelnemers worden niet geblinddoekt in de auto.
- De deelnemende leden zijn geïnformeerd over de verkeersvoorschriften voor voetgangers.
- Alle deelnemers zijn aangesloten en dus verzekerd bij VVKSM.
- Als door weersomstandigheden de zichtbaarheid onvoldoende is zullen we de dropping niet laten doorgaan.

Met dit certificaat informeren we onze leden, hun ouders en de groepsleiding.

We beschouwen het als een kwaliteitslabel waarmee we willen tonen dat we deze dropping grondig hebben voorbereid met oog voor de veiligheid. Want deze veiligheid is voor ons een grote bekommernis.

We hopen hiermee het nodige vertrouwen te krijgen.

6. een contactmogelijkheid in noodgevallen.

Er kan altijd iets gebeuren. Laat dan je gidsen en verkenners niet in de kou staan onder het mom van prettig of spannend. Je kan best een telefoonnummer of een plaats vinden waar ze zeker terecht kunnen in geval van nood.

Formuleer deze "noodopdracht" zeer duidelijk.

7. je leden hierop aanspreken: groepjes blijven samen.

Alleen is maar alleen. Per twee of in groep kan je voor elkaar zorgen, kan je elkaar helpen, leer je van elkaar ... is het prettiger en vooral veel veiliger. Het is ieders verantwoordelijkheid om voorlopers en achterblijvers samen te houden.

8. een verantwoordelijke per groepje die let op de verkeersveiligheid en signaleert met een zaklamp.

Gewoon gezellig kletsen, luisteren naar die mop en bijna niet meer zien waar je loopt. Het overkomt ons allemaal. We kunnen aan iemand vragen om speciaal op de weg te letten en te waarschuwen als er een auto, fiets of paal ...

9. kleine groepjes.

Als je met een hele bende op straat loopt, ben je direct zelf een voertuig. Dit is voor de andere weggebruikers niet gemakkelijk tenzij je een duidelijke signalisatie geeft.

Je gaat zelf ook minder oplettend zijn, want je volgt maar. Het is trouwens veel plezanter als je met enkelen samen moet zoeken.

10. een kleine hoeveelheid EHBO materiaal.

Het is vervelend als je met je bebloed been de hele tijd moet rondlopen. Met een beetje ontsmettingsmiddel en een pleister kan je veel verhelpen. Een paar aspirientjes kunnen ook wonderen doen. Als er ernstige dingen gebeuren is er nog steeds de contactmogelijkheid in noodgevallen.

11. ongevalsformulieren.

Als je je onmiddellijk in orde kan maken met de verzekering zal nadien alles voor iedereen vlotter verlopen.

12. een leuke manier om mensen te droppen.

Mensen blinddoeken is spannend, maar in een auto niet aangewezen; de inzittenden kunnen zich geblinddoekt niet voorzien op een bruske manoeuvre of botsing. Wanneer het eindpunt onbekend is, is blinddoeken helemaal niet zinvol.

13. hulpdiensten zijn bereikbaar.

Het is nuttig om bij problemen snel deskundige hulp te kunnen invoeren. Goed dus om op zak te hebben: adres van de boswachter, federale politie, dokter van wacht, nabijgelegen ziekenhuis.

14. bij dichte mist: geen dropping.

Bij extreme weersomstandigheden of wanneer de zichtbaarheid nihil is door mist, voorkom je onveilige situaties enkel door je dropping te annuleren of stop te zetten. Uitstel is geen afstel.

Verkeersveiligheid

Op dropping ben je een VOETGANGER:

- ➡ vanaf je 15 jaar moet je een identiteitskaart op zak hebben.
- ➡ voetgangers moeten altijd op het voetpad of de berm lopen
- ➡ als er geen voetpad of berm is mag je op het fietspad of op de rijbaan lopen. Je bent dan verplicht de linkerkant van de baan te gebruiken. Blijf zo dicht mogelijk tegen de rand. Geef dit aan je leden als instructie.
- ➡ autosnelwegen en autowegen zijn voor voetgangers verboden. Steek ook nooit een autosnelweg over. Geef dit nooit als opdracht!
- ➡ voetgangers moeten de rijbaan recht oversteken. Je mag niet slenteren of blijven staan als het niet nodig is.
- ➡ oversteekplaatsen zijn verplicht als die op minder dan 30 meter afstand verwijderd zijn.
- ➡ bij het voetgangerslicht wacht je met oversteken tot het licht op groen springt.
- ➡ op de plaatsen waar het verkeer geregeld wordt door een bevoegd persoon, schikken we ons naar deze persoon.
- ➡ een treinoverweg mag je pas oversteken als de witte knipperlichten branden en/of als de slagbomen opgehaald zijn. Steek spoorwegen alleen daar over waar het toegelaten is. Let hierop bij het uitstippelen van je tochroute.
- ➡ voorzichtigheid is steeds geboden met inachtneming van de andere weggebruikers.

Verzekering

In principe zijn activiteiten die binnen VVKSM worden georganiseerd verzekerd. Of iets verzekerd is of niet is nooit een argument om iets al dan niet te organiseren. Dat is de zaak op zijn kop zetten. Het is dus niet omdat droppings verzekerd zijn dat we ongebreideld droppings kunnen organiseren, ongeacht de omstandigheden en voorzorgsmaatregelen. Bij elke activiteit wordt verwacht dat de leiding al het nodige doet om ervoor te zorgen dat die activiteiten in de beste en veiligste omstandigheden kunnen doorgaan.

Voor meer informatie over de verzekering bij VVKSM en over aangifte van ongevallen en schade kan je steeds terecht op het nationaal secretariaat: VVKSM vzw – dienst verzekeringen, Lange Kievitstraat 74, 2018 Antwerpen, tel 03 231 16 20, fax 03 232 63 92, verzekeringen@vvksm.be

En tot slot ...

is hiermee het laatste woord over droppings niet gezegd.

We hebben in deze brochure zorg gevraagd voor de veiligheid tijdens droppings. Deze gezonde voorzichtigheid vinden we een grondvoorwaarde. Uiteraard betekent onderweg zijn met scouts en gidsen méér dan letten op veiligheid.

Er is de sfeer van het groepsgebeuren, de inkleding van de activiteit en er is de “stijl” waarmee we naar buiten treden.

Ook hiervoor willen we aandacht vragen.

Voor een bende lawaaijige jongeren middenin een natuur die slaapt of voor het tumult van een scouting-invasie die de nachtrust van mensen stoort, voelen we alleen maar plaatsvervangende schaamte. Want het kan anders. Het kan leuker.

Met een beetje creativiteit maak je een dropping tegelijk prettig, spannend en veilig.

We nodigen je graag uit tot zorgvuldigheid. Dat wil zeggen: nauwkeurig, waakzaam, toegewijd en streng zijn om de juiste dingen in een juiste dosis. En dat vraagt dan weer “fijngevoeligheid”.

We wensen je van harte een toffe dropping!

